



Alt Penedès

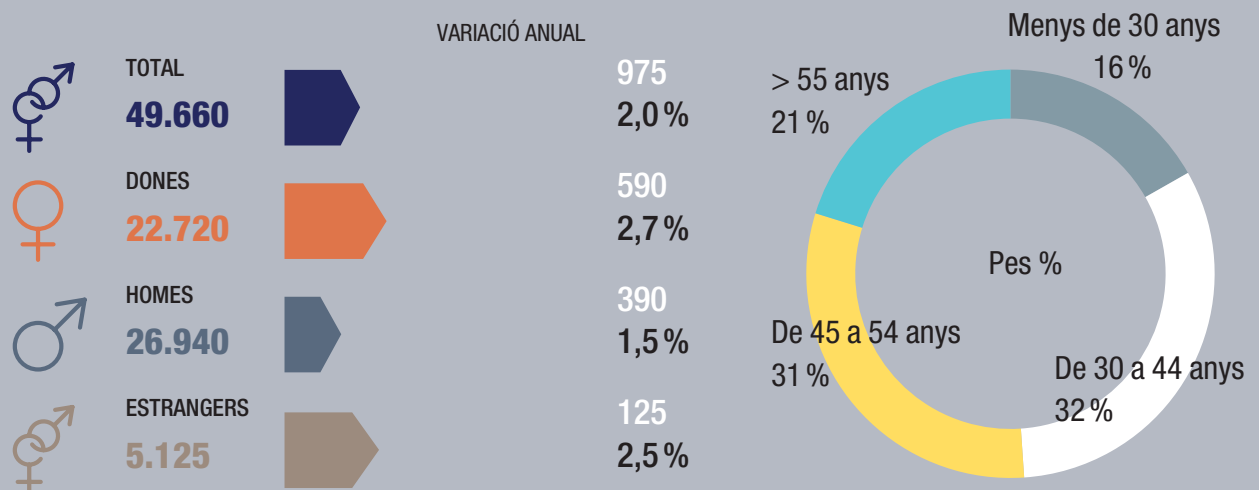


Resum executiu

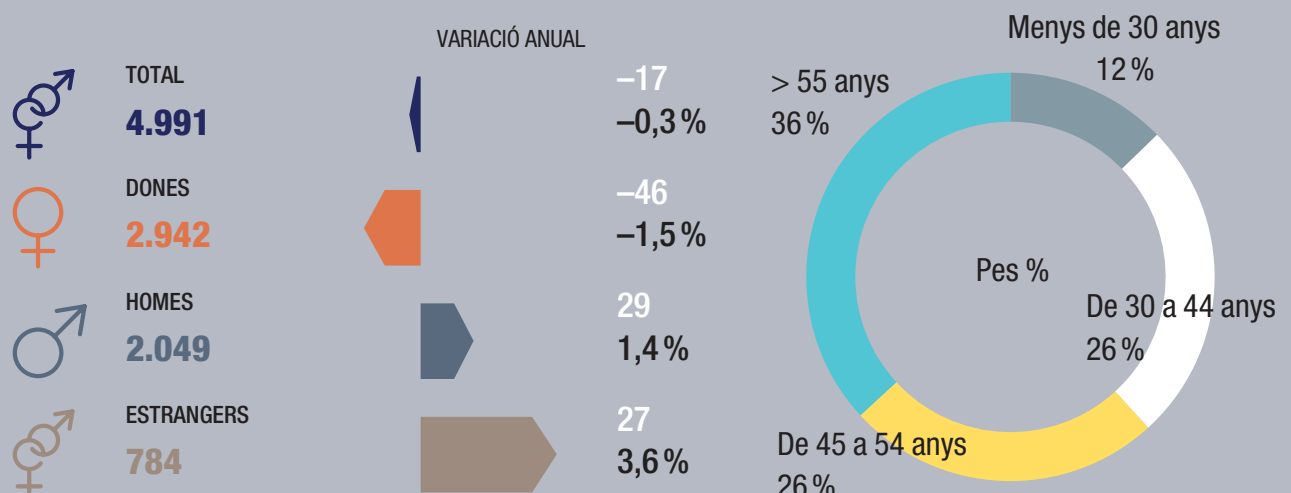
L'evolució dels indicadors socioeconòmics analitzats per a l'Alt Penedès durant l'any 2023 dibuixen una millora en el dinamisme de la comarca, amb una evolució positiva en la gran majoria d'ells, i alguns, com és el cas dels llocs de treball o l'atur, per sobre del conjunt de la província. L'atur es manté lleugerament a la baixa, cau un $-0,3\%$, una evolució positiva però a prop de l'estancament que presenta la província ($0,0\%$). La reducció ha estat més important en el cas de les dones ($-1,5\%$), i sobretot en el cas del grup d'edat de 30 a 44 anys ($-5,8\%$). La taxa d'atur es redueix, però es manté al mateix nivell que la província ($9,1\%$).

La població ocupada resident a la comarca ha experimentat un augment del $2,0\%$ en aquest període, per sota del creixement provincial ($2,4\%$). En relació amb els llocs de treball, després del Vallès Occidental, és la segona comarca amb un creixement més intens, del $3,2\%$ ($2,5\%$ província), recolzat en la pujada de la modalitat de treball assalariat ($3,9\%$), ja que el treball autònom pràcticament s'estanca ($-0,1\%$). Alhora, el teixit empresarial aconsegueix recuperar part de la pèrdua patida durant l'any 2022, i creix un $0,3\%$. L'activitat turística presenta un creixement de l'oferta, però la demanda es manté similar a l'any anterior. Pel que fa al comerç, s'experimenta una marcada reducció en el nombre d'establiments, però un augment de la superfície de venda.

Població ocupada registrada resident a la comarca. IVT 2023



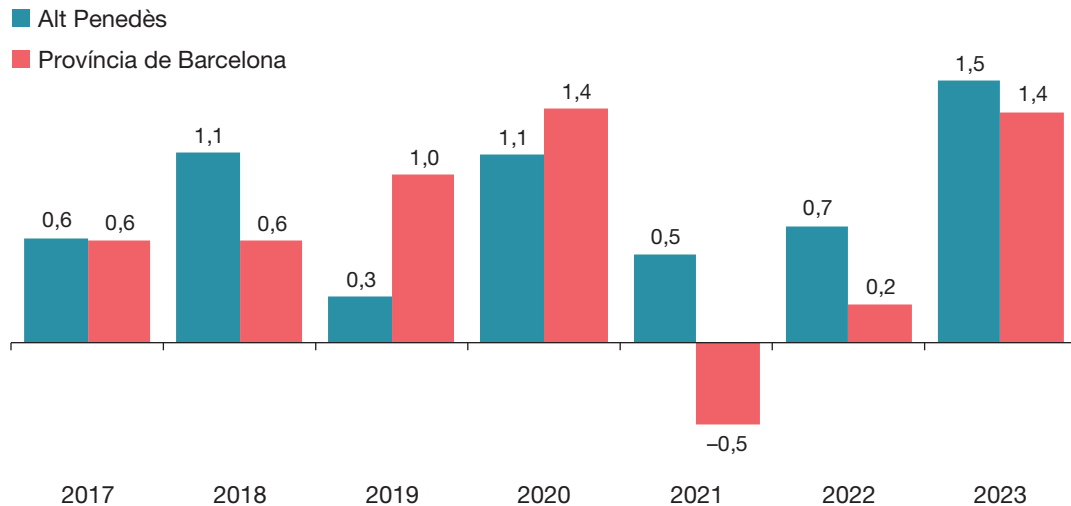
Població aturada registrada resident a la comarca. IVT 2023



La comarca de l'Alt Penedès està formada per 27 municipis, els quals constitueixen una superfície de 592,7 km², el 7,7 % de la superfície de la demarcació. Vilafranca del Penedès n'és la capital.

Gràfic 1

Taxes de variació de la població total, 2017-2023 (en percentatge)

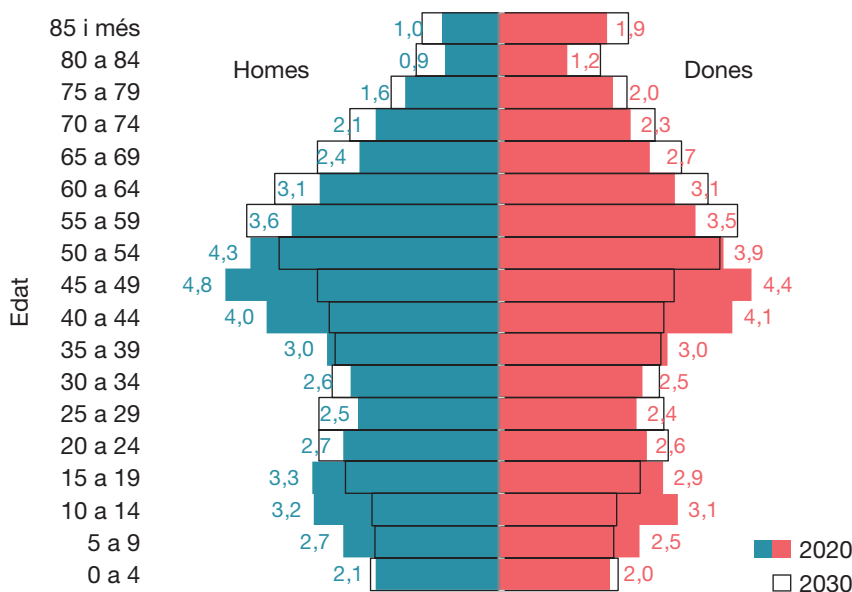


Font: Programa Hermes basat en dades del padró d'habitants de l'INE

L'any 2023, la comarca presenta un creixement de la població de l'1,5 % (vegeu el gràfic 1), i se situa en 112.638 habitants, un creixement sensiblement superior al del conjunt de la província (1,4 %), marcant el major ritme de creixement de la comarca dels darrers anys. Creix la població entre 16 i 64 anys, i sobretot la de 65 anys i més (2,3 %), mentre que es redueix entre els menors de 16 anys (-0,8 %). És la segona comarca on més creix la població nacional (0,7 %), però el major increment es registra entre la població amb nacionalitat estrangera (7,8 %), on destaca l'augment de població amb nacionalitat colombiana (41,4 %) i ucraïnesa (55,9 %). Vint-i-tres municipis de la comarca guanyen població, entre els que destaquen: Mediona (98), Gelida (147) i Vilafranca del Penedès (554). I quatre municipis perden població, amb Pacs del Penedès al capdavant (-25).

Gràfic 2

Piràmide d'edats de l'Alt Penedès 2023-2033 (en percentatge)

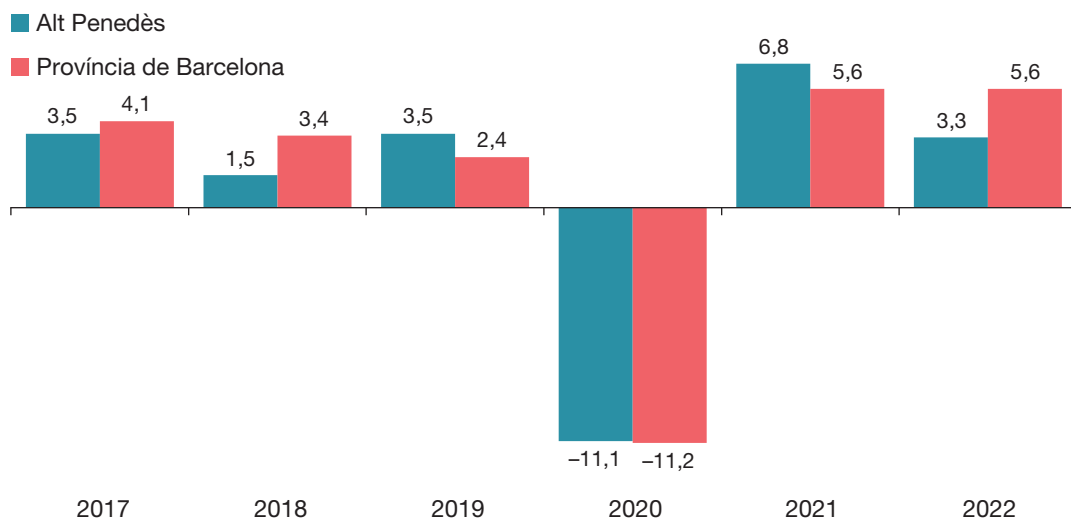


Augmenta el ritme de creixement de la població, especialment de la població adulta i gran, mentre que la població jove continua reduint-se (-0,8 %) i perd pes sobre el total.

Font: Programa Hermes basat en dades del padró d'habitants de l'INE

Gràfic 3

Taxes de variació real del Valor Afegit Brut (VAB) (en percentatge)



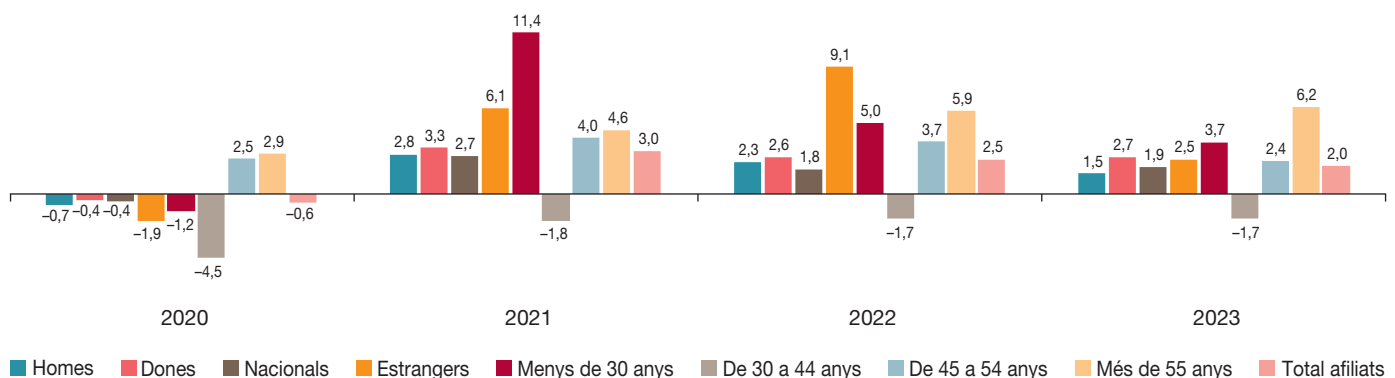
Font: BBVA, Anuari Econòmic Comarcal 2023

La població ocupada resident puja de manera moderada el darrer any, un 2,0 %, amb especial incidència sobre les persones majors de 54 anys i entre les dones.

S'ha registrat una evolució positiva del **VAB** a la comarca, que creix un 3,3 % l'any 2022 (vegeu el gràfic 3), segons l'Anuari Econòmic Comarcal 2023, del BBVA, un ritme de creixement inferior al del conjunt de la província (5,6 %). Per la seva banda, l'**ocupació** registrada de la població resident a la comarca augmenta un 2,0 % l'any 2023 (vegeu el gràfic 4), un increment inferior al de la província (2,4 %). L'increment d'ocupació ha estat més important entre les dones (2,7 %) que entre els homes (1,5 %), i per grups d'edat gairebé tots creixen, especialment els majors de 54 anys (6,2 %), amb l'excepció del grup de 30 a 44 anys, que decreix (-1,7 %). Per nacionalitat, l'increment de la població nacional (1,9 %) és lleugerament inferior al de la població amb nacionalitat estrangera (2,5 %). L'any finalitza amb 49.660 persones ocupades, 975 més que l'any 2022.

Gràfic 4

Taxes de variació interanual de la població ocupada registrada. Alt Penedès (en percentatge)



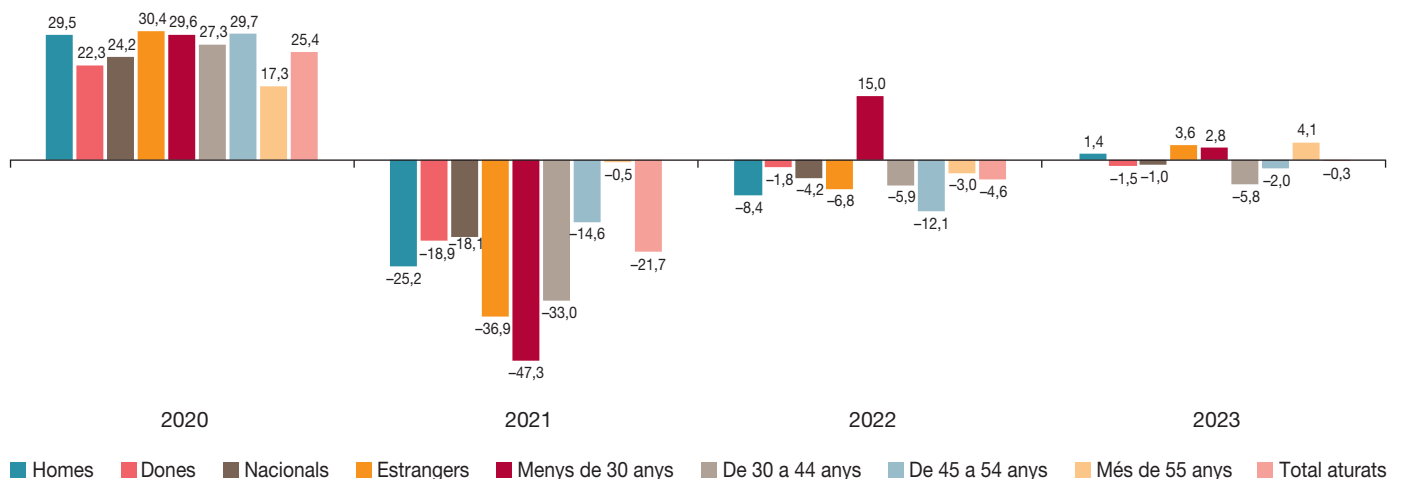
Font: Programa Hermes basat en dades de l'Idescat

L'atur registrat es continua reduint al llarg de l'any 2023, tot i que a un menor ritme que l'any anterior. El descens de l'atur ha estat del $-0,3\%$ (vegeu el gràfic 5), per sobre de l'estancament registrat al conjunt de la província ($0,0\%$). Són 17 persones aturades menys en un any, amb una xifra total de 4.991. La taxa d'atur també es redueix fins al $9,1\%$, xifra idèntica a la de la demarcació.

Per sexe, la caiguda de l'atur es concentra entre les dones ($-1,5\%$), ja que l'atur masculí experimenta un augment ($1,4\%$). La població nacional també registra un descens de l'atur ($-1,0\%$), enfront de la pujada en el cas de la població amb nacionalitat estrangera ($3,6\%$). El comportament segons els grups d'edat difereix entre l'augment dels majors de 54 anys, que registra el major increment entre totes les comarques barcelonines ($4,1\%$), i alhora el major descens entre aquestes comarques en el cas del grup de 30 a 44 anys ($-5,8\%$). Per grans sectors d'activitat, la reducció més destacada en termes absoluts s'ha donat a la construcció (-24), mentre que en termes relatius s'ha produït a l'agricultura ($-10,6\%$). Per contra, la població sense ocupació anterior experimenta el major increment en termes absoluts i relatius (28 ; $9,9\%$).

Gràfic 5

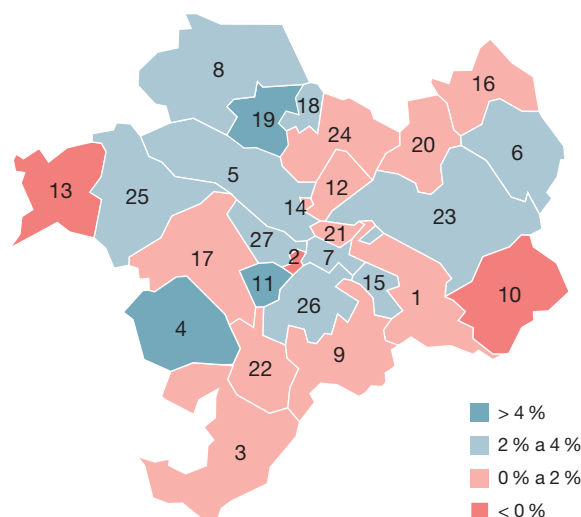
Taxes de variació interanual de la població aturada registrada. Alt Penedès (en percentatge)



Font: Programa Hermes basat en dades del Departament d'Empresa i Treball

Mapa 1

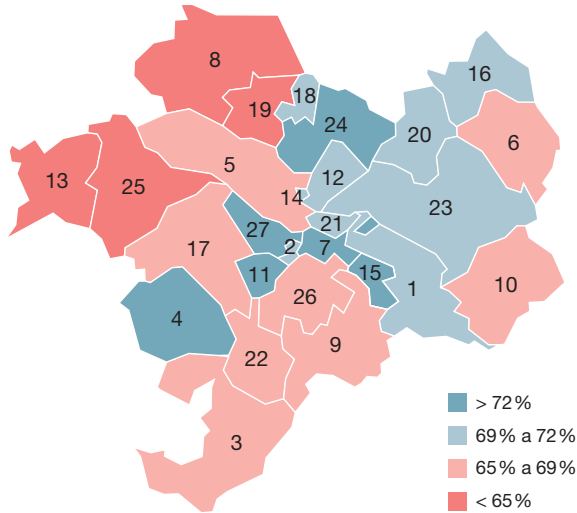
Variació de la població ocupada registrada. Alt Penedès, 2023 (en percentatge)



L'atur es redueix sensiblement ($-0,3\%$), gràcies al descens de l'atur femení i del grup d'edat de 30 a 44 anys. La taxa d'atur se situa al mateix nivell de la província ($9,1\%$).

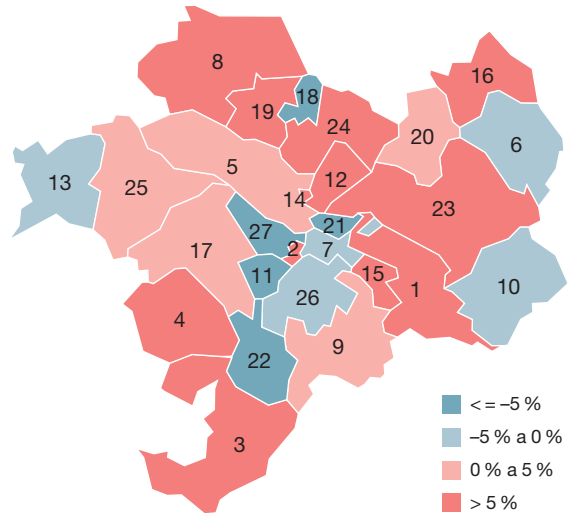
Mapa 2

Taxa d'ocupació registrada.
Alt Penedès, 2023
(en percentatge)



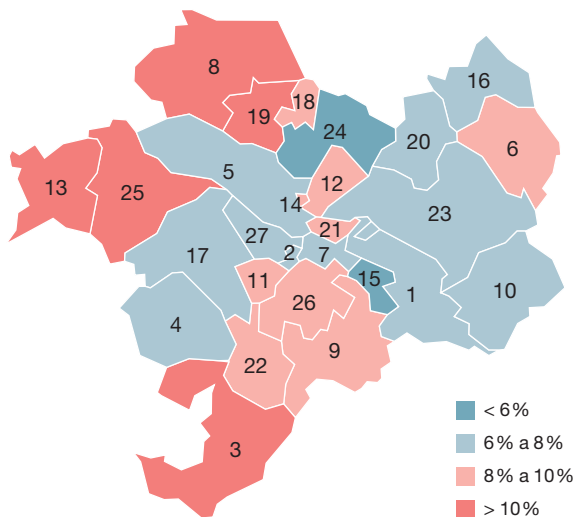
Mapa 3

Variació anual de l'atur registrat.
Alt Penedès, 2023
(en percentatge)



Mapa 4

Taxa d'atur registrat.
Alt Penedès, 2023
(en percentatge)

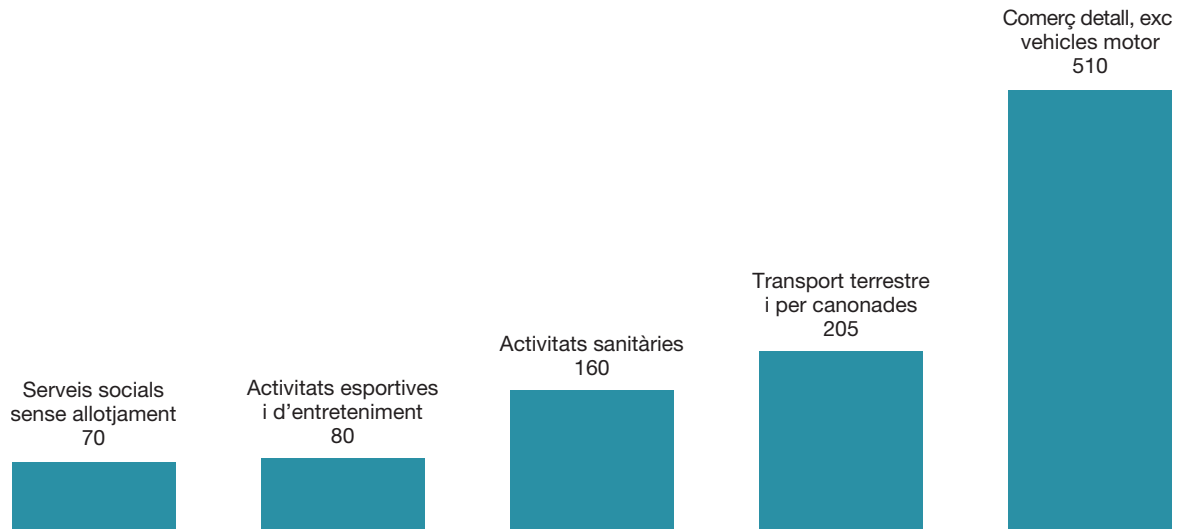


Ha crescut l'ocupació a vint-i-dos municipis de la comarca, i catorze d'aquests tenen una taxa d'ocupació igual o superior al 70%. En canvi, l'atur cau a vuit municipis, però hi ha tres municipis que presenten una taxa d'atur per sobre del 12%.

- | | |
|-------------------------|---------------------------------|
| 1 Avinyonet del Penedès | 15 Sant Cugat Sesgarrigues |
| 2 Cabanyes (Les) | 16 Sant Llorenç d'Hortons |
| 3 Castellet i la Gornal | 17 Sant Martí Sarroca |
| 4 Castellví de la Marca | 18 Sant Pere de Riudebitlles |
| 5 Font-rubí | 19 Sant Quintí de Mediona |
| 6 Gelida | 20 Sant Sadurní d'Anoia |
| 7 Granada (La) | 21 Santa Fe del Penedès |
| 8 Mediona | 22 Santa Margarida i els Monjos |
| 9 Olèrdola | 23 Subirats |
| 10 Olesa de Bonesvalls | 24 Torrelavit |
| 11 Pacs del Penedès | 25 Torrelles de Foix |
| 12 Pla del Penedès (El) | 26 Vilafranca del Penedès |
| 13 Pontons | 27 Vilobí del Penedès |
| 14 Puigdàlber | |

Gràfic 6

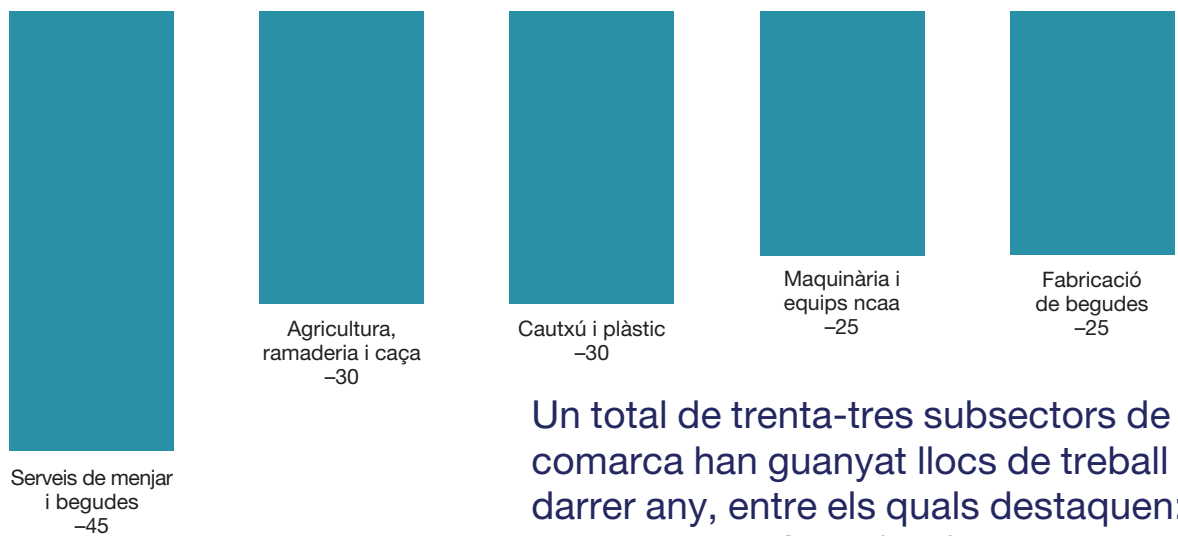
Subsectors d'activitat amb més guany de llocs de treball.
Alt Penedès, 2023 (absoluts)



Font: Programa Hermes basat en dades d'Idescat

Gràfic 7

Subsectors d'activitat amb més pèrdua de llocs de treball.
Alt Penedès, 2023 (absoluts)



Font: Programa Hermes basat en dades d'Idescat

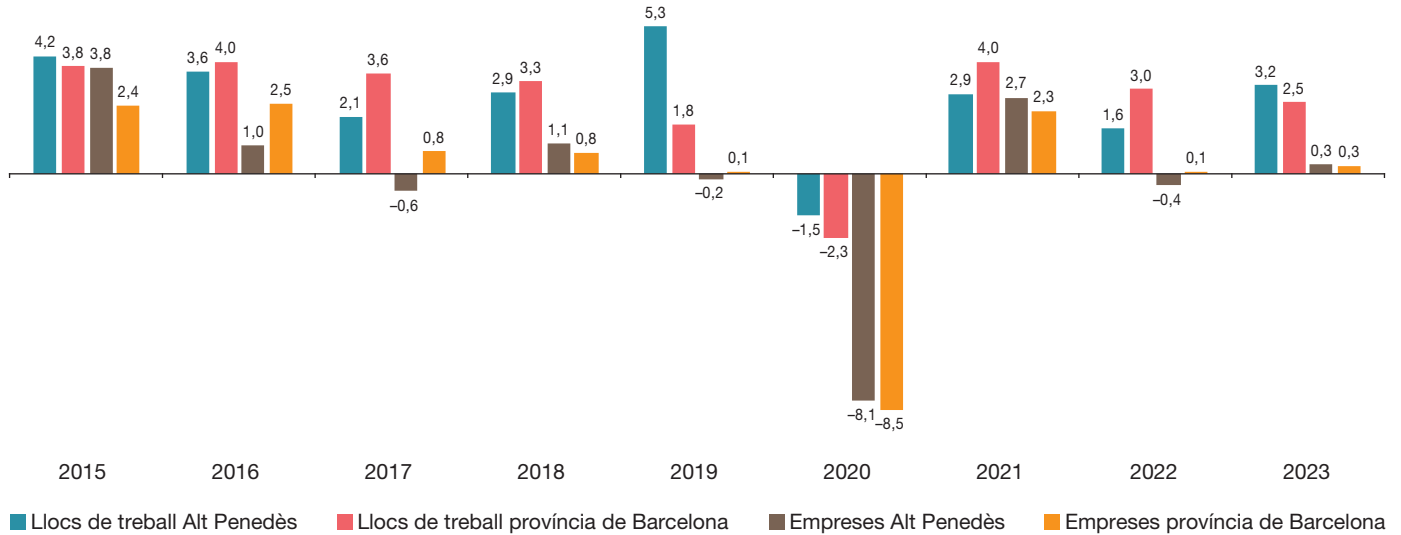
Un total de trenta-tres subsectors de la comarca han guanyat llocs de treball el darrer any, entre els quals destaquen: activitats sanitàries (160), transport terrestre i per canonada (205) i comerç al detall (510). Per contra, serveis de menjar i begudes (-45) destaca d'entre els vint-i-dos subsectors que perden llocs de treball.

En el mateix període, el nombre de **llocs de treball** (treballadors de les empreses de la comarca, hi resideixin o no) se situa en 43.605, 1.335 més que l'any anterior, la qual cosa suposa un augment del 3,2 %, per sobre del conjunt de la província (2,5 %). És la segona comarca en creixement de llocs de treball, només superada pel Vallès Occidental. L'increment és atribuïble a l'augment dels llocs de treball assalariats (3,9 %), ja que els llocs de treball autònom descendeixen tímidament (-0,1 %).

Gràfic 8

Taxes de variació interanual dels llocs de treball i empreses

(en percentatge)



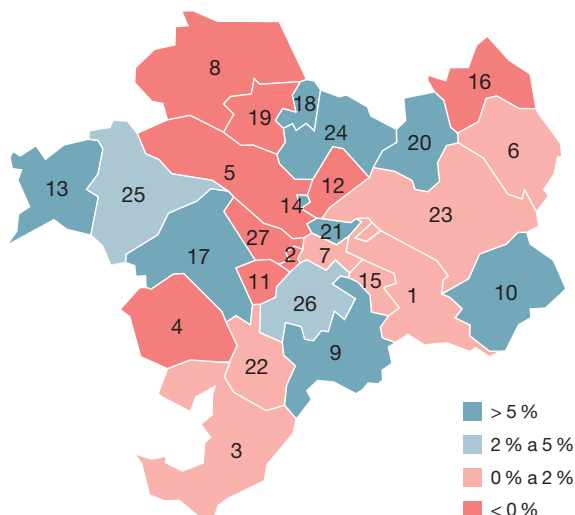
Font: Programa Hermes basat en dades d'Idescat

L'augment interanual de llocs de treball (vegeu el mapa 5) s'ha concentrat a quinze municipis de la comarca. En termes relatius destaquen els creixements de Pontons (7,1 %), Olesa de Bonesvalls (7,4 %) i Sant Martí Sarroca (15,9 %). En termes absoluts, els majors increments són els registrats a Olèrdola (360) i a Vilafranca del Penedès (550). En la banda contrària trobem el descens de nou municipis, entre els quals cal destacar Castellví de la Marca (-6,2 %) i Pacs del Penedès (-7,8 %).

Mapa 5

Variació de llocs de treball registrats.

Alt Penedès, 2023 (en percentatge)



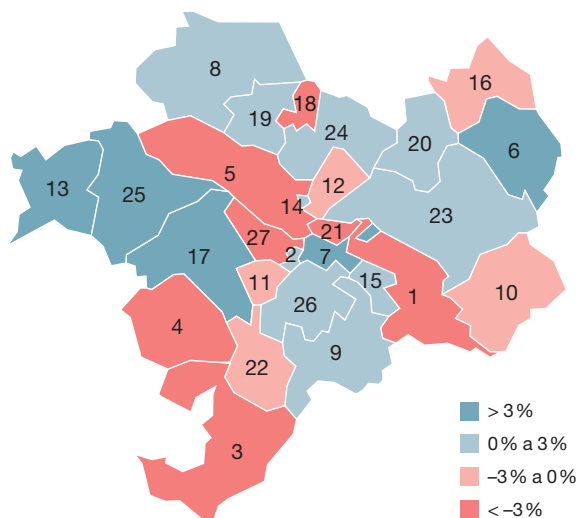
L'Alt Penedès esdevé la segona comarca més dinàmica en creixement de llocs de treball, gràcies a l'increment del treball assalariat (3,9 %). En el mateix període, el nombre d'empreses augmenta un 0,3 %.

Per la seva banda, el nombre d'empreses (comptes de cotització) ha crescut un 0,3 % (10), i ha finalitzat l'any 2023 amb un total de 3.255 empreses. El comportament ha estat pràcticament idèntic al del conjunt de la província (0,3 %). Per subsectors, els increments més importants s'han produït al comerç al detall (8) i al transport terrestre i per canonada (9). I les davallades més destacades han estat als serveis de menjar i begudes (-7) i a la fabricació de begudes (-8).

Mapa 6

Variació d'empreses registrades.

Alt Penedès, 2023 (en percentatge)



Deu municipis guanyen empreses l'any 2023, entre els quals destaquen Sant Sadurní d'Anoia (8) i Vilafranca del Penedès (10). A la banda contrària, onze municipis perden empreses en el mateix període, amb Font-rubí al capdavant (-7).

Segons el Sistema d'Anàlisi de Balanços Ibèrics, la comarca registra una elevada concentració sectorial en el sector de la indústria de productes alimentaris i begudes (1.960,5 milions d'euros de facturació), que aplega gairebé una tercera part dels 6.336 milions d'euros de facturació que generen les empreses de la comarca. Aquest sector està format, bàsicament, per empreses elaboradores de vi i de cava. Per darrere es troben els sectors del paper i arts gràfiques (456,5 M€), el comerç al detall en establiments no especialitzats (420 M€) i el comerç a l'engròs d'alimentació i begudes (416 M€).

L'impacte de la pandèmia de la covid-19 en termes de facturació a l'Alt Penedès es va traduir en una disminució del 10,2 % del 2019 al 2020. El 2021, la facturació es va recuperar al nivell pre-pandèmia amb un increment del 10,5 %. El 2022, l'augment interanual ha estat del 19,5 %, increment similar al registrat al conjunt de la província de Barcelona (19,7 %).

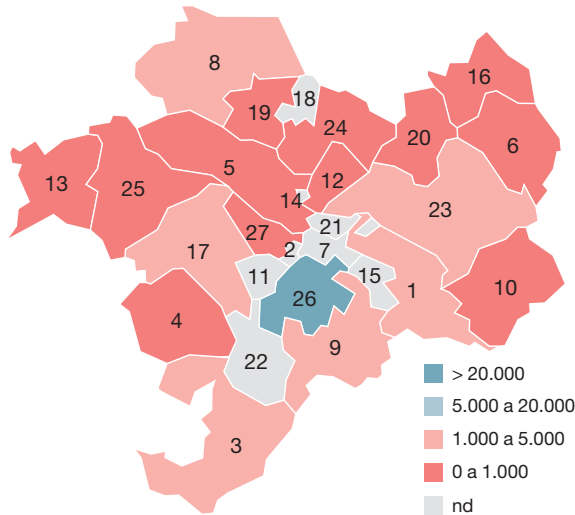
En acabar l'any, hi havia 3.471 prestacions per desocupació a la comarca, que són 73 prestacions menys que un any abans. La cobertura de prestacions entre la població aturada cau lleugerament fins al 74,2 %, però encara està per sobre de la taxa provincial (70,5 %). A causa del descens del nombre de prestacions, la taxa de cobertura s'ha reduït en 8 dècimes respecte a l'any anterior (75,0 %).

El nombre de contractes laborals signats el darrer any ha estat de 34.589, un -16,5 % respecte a l'any 2022 (6.823 contractes menys), una evolució a la baixa més marcada que al conjunt de la província (-12,1 %). La indústria ha estat el sector que ha registrat la davallada més marcada (-26,9 %). Per tipologia, la contractació temporal ha experimentat la caiguda més intensa (-21,0 %), enfront d'una caiguda més moderada de la contractació indefinida (-7,7 %).

Els indicadors d'evolució turística de l'Alt Penedès presenten una oferta d'allotjament que es va incrementant, any rere any, gràcies a l'augment en els habitatges d'ús turístic (HUT) amb gairebé

Mapa 7

Recaptació de l'impost sobre les estades en establiments turístics. Alt Penedès, 2023* (en euros)



* Inclou el 2n semestre de 2022 i el primer semestre de 2023, que correspon al 4t trimestre del 2022 i el 1r, 2n i 3r trimestres de 2023.

Font: LABturisme a partir de la Direcció General de Turisme

140 places noves en un any. En turisme rural s'han obert dos establiments nous, que suposen 12 places noves, en relació amb l'any 2022. Els establiments hotelers mantenen les 764 places.

En relació amb la demanda turística de la comarca, els establiments hotelers superen les 111 mil pernотacions, mentre que el turisme rural ha tingut un descens del -30% en el nombre de pernотacions, respecte al 2022.

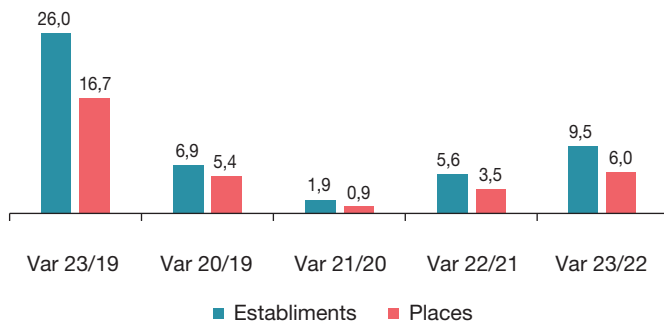
Finalment, la taxa turística (IETT) recaptada a l'Alt Penedès ha estat de 52.407 euros, un 1% més que el 2022.

Respecte al **comerç**, segons les dades publicades per la Generalitat de Catalunya, l'any 2023 hi havia un total de 1.118 establiments comercials a la comarca, que ocupaven una superfície de venda de 199.012 m². Això suposa una davallada respecte a l'any 2021 d'un -7,1% en el nombre d'establiments, però un augment d'un 9,8% de la superfície de venda. La densitat comercial resultant és de 10,08 establiments per cada 1.000 habitants, 8 dècimes menys que l'any 2021, i 1.794 m² per cada 1.000 habitants, un 9,1% més. La superfície mitjana per establiment se situa en 178 m², 27 m² més que el 2021; la variació és del 17,9%, per sobre de la provincial (11,4%).

Els habitatges d'ús turístic a l'Alt Penedès s'incrementen amb 140 places noves el 2023 (15% respecte al 2022).

Gràfic 9a

Taxes de variació de l'oferta turística* (en percentatge)

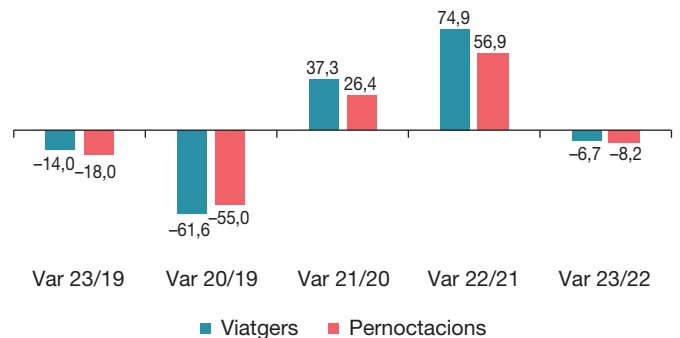


* Inclou establiments i places en hotels, càmpings, turisme rural, apartaments turístics, habitatges d'ús turístic i albergs de joventut.

Font: LABturisme a partir del Registre de Turisme de Catalunya i la Direcció General de Joventut

Gràfic 9b

Taxes de variació de la demanda turística* (en percentatge)

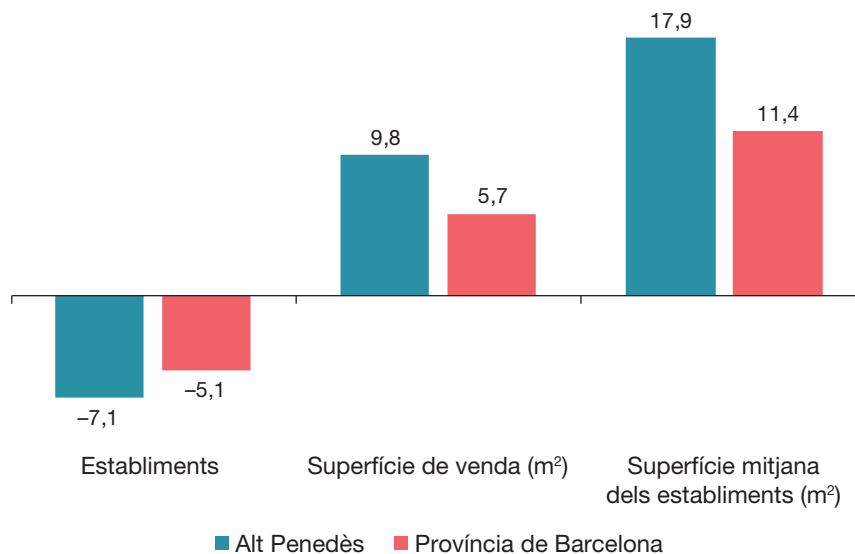


* Inclou viatgers i pernотacions en hotels, càmpings i turisme rural.

Font: LABturisme a partir de l'Enquesta d'ocupació en allotjaments turístics, Tourism Data System (TDS)

Gràfic 10

Taxes de variació del comerç (en percentatge)



Font: Cens d'establiments comercials de Catalunya. Departament d'Empresa i Treball i Consell General de Cambres de Catalunya

En els últims resultats de l'Enquesta d'hàbits de consum i compra a la comarca 2019, la valoració de l'oferta comercial al municipi de residència és d'un 6,45 sobre 10 (quan la mitjana provincial és d'un 7,15). Quant a l'Índex d'atracció, s'observa una alta retenció de despesa per als productes quotidians; no obstant, es detecta una certa pèrdua d'oportunitat (els percentatges són inferiors al 100 %). S'observa que, per a l'equipament de la llar i especialment per a l'equipament de la persona, la comarca obté una important pèrdua de compradors.

És la comarca amb la superfície mitjana per establiment més elevada, de 178 m². L'oferta comercial es valora positivament (6,45), però per sota de la valoració provincial.